

Ayten Zara

ayten.zara@bilgi.edu.tr

Bariş ve insan hakları savunucusu olan Ayten Zara, akademisyen ve klinik psikologdur. Uzmanlık ve doktorasını İngiltere’de yapmış, East Sussex’te Oasis Projesi’nde aile-içi ve cinsel şiddet maruz kalanlar ve aileleriyle uzun yıllar çalışmıştır. 2000 yılında Türkiye’ye dönen Zara, İstanbul Bilgi Üniversitesi Psikoloji Bölümü’nde tam zamanlı öğretim üyesi olarak çalışmaya başlamıştır.

Eř zamanlı olarak 2001-2004 yılları arasında Boğaziçi Üniversitesi’nde BÜREM Psikolojik Danışmanlık Merkezi Ekibine danışmanlık yapmıştır.

2012-2015 yılları arasında İstanbul Bilgi Üniversitesi ve New York Columbia Üniversitesi İşbirliğiyle yürütölen Uluslararası Travma Çalışmaları Sertifika Programının İstanbul Direktörlüğünü yapmıştır. 2020 yılında bu programı yenileyerek kurucusu olduğu **World Human Relief Derneği’nin** (www.worldhumanrelief.org) programı olarak geliştirmiştir.

2001 yılından beri öğrencileriyle “**Şiddete Karşı Bilgi Projeleri**” ile Türkiye’nin farklı illerinde özellikle kırsal kesimlerinde çocuk istismarını ve evliliklerini önleyici saha çalışmaları yapmaktadır. Bu çalışmaları şimdi World Human Relief kapsamında devam ettirmektedir.

Dr. Zara, Türkiye’de afetler ve insan elinden çıkan kitlesel travmalar sonrası gönüllü birçok çalışma yapmıştır ve hala yapmaktadır. Marmara Depremi sonrası İzmit Rehabilitasyon Merkezi’nde (İREM) depremedelerle 2000-2001 yılları arasında çalışmıştır. Afyon Depremi, Elazığ, İzmir Depremi, 2003 İngiliz Konsoloslđu, HSBC ve Sinagoglara yapılan bombalı saldırılar sonrası acil psikolojik yardımın yapılandırılıp uygulanmasına öncülük etmiştir. 2008 tarihinde Diyarbakır’da öğrenci dershanesine yapılan bombalı saldırı sonrası acil psikolojik yardımın yapılandırılıp uygulanmasına destek sağlamış, 2010 Mardin Bilge Köyü Katliamı mağdurlarına psikososyal destek veren ekipte yer almıştır.

2001–2004 yılları arasında Diyarbakır Yenişehir Belediyesine bağlı

şiddete maruz kalan kadınlar ve çocukların psikolojik ve yasal destek almalarını hedefleyen EPİDEM Psikolojik Destek/Eğitim Merkezinin kurulmasında danışman ve eğitmen olarak görev almıştır.

2009-2012 yılları arasında cezaevlerinde şiddete maruz kalan çocukların (taş atan) sesi olan “**Çocuklar İçin Adalet Platformunda**” aktif görev alarak yansımaları çocukların sesi olmuştur.

2010–2011 yılları arasında Van Kadınlar Derneği Acil Psikolojik Yardım/Travmalara Müdahale Projesinde danışmanlık yapmıştır.

2011-2013 yıllarında Yöret, İsveç Büyükelçiliği ve MEB’in “**Barişçıl Okuldan Toplumsal Bariş Projesi**’nde” eğitmen olarak farklı bölge okullarında çalışan danışman psikologlara çocuk ihmal ve istismarı konusunda eğitimler vermiştir.

2012-2014 yıllarında Genç Hayat Vakfı “**Gençler İş Başında ve Ben de Varım Projeleri**’nde” akademik danışman olarak öğretmenlere ve öğrencilere toplumsal cinsiyet eşitliği ve şiddetsiz iletişim eğitimleri içeriğinin oluşturulmasında ve ortaöğretim gençlerinin toplumsal duyarlılığını artıracak çalışmaların planlanmasında çalışmıştır.

Dr. Zara, hem yurt dışında hem de yurt içinde hak temelli çalışmalar yapan sivil toplum çalışmalarına katılmakta, danışmanlık yapmaktadır. Ulaşılması zor dediğimiz travmaya maruz kalmış insanların daha iyi anlaşılması ve desteklenmesi için konuşmalar yapıp, eğitimler verir.

Açık Üniversite Konferansları, Ulusal Şiddet ve Travmayı Önleyici çalışmalar Kongreleri, Toplumsal bilinçlendirme sempozyumları ve projeleri, şiddeti önleme Kampanyaları bu çalışmaların içindedir.

Türkiye’de bir ilk olan **Birlikte Çocuk Cinsel İstismarını Önleyebiliriz - #karanlığiarala #birşeyşöyleyin Hareketinin (9-12 Ocak, 9-12 Nisan, 18 -21 Kasım 2020) mimarı ve yöneticisidir.** (www.birliktecinselisitsmarionleyebiliriz.org)

Bundan önce yine Türkiye’de bir ilk olan “**Evdeki Bariştan Dünyadaki Bariş Çocuğa Şiddete Dur De!**” ve “**Çocuk Gelin**

Damat Olamaz!” Kampanyalarıyla çocuğa y6nelik Şiddeti 6nleme konusunda toplumsal bilin6 ve vicdan oluŐumuna katkı sađlamıŐtır.

T6rkiye’de Afrika ve Asya 6lkelerinde dezavantajlı koŐullara sahip, travmaya maruz kalmış aile, 6ocuk ve azınlıkların yaŐam koŐullarını iyileŐtirmek, 6ocuklara y6nelik Şiddet ve travmayı 6nlemek i6in 6alıŐan World Human Relief (www.worldhumanrelief.org) Derneđinin kurucu baŐkanıdır. T6rkiye’de ve diğer 6lkelerde okullar, sığınma evleri, s6rd6r6lebilir hayat, tarım ve kaynak yaratma projeleri ile insanlığa katkı sağlayacak 6alıŐmalar yapar.

Dr. Zara'nın 6ocuk, aile ve toplumsal Şiddet konularında bir6ok gazete/dergi yazıları ve r6portajları vardır. *YaŐadık6a Psikolojik Sorunlar ve BaŐa 6ıkma Yolları* ve *Kadınlar, Erkekler ve 6ocuklar i6in BoŐanma Terapisi* kitaplarının yazarlığını yapmıştır. Kalbi neresi i6in atıyorsa 6lkesi orası olmuştur.